

**Szkolny program profilaktyki  
na okres 2012/2013, 2013/2014, 2014/2015, 2015/2016  
Zespołu Szkół Elektronicznych i Samochodowych  
w Zielonej Górze**

## **Spis treści**

1. Wstęp
2. Główne cele programu
3. Realizacja zadań
4. Przewidywane efekty
5. Ewaluacja programu
6. Autorzy

## **1. Wstęp**

Program profilaktyczny został opracowany w oparciu o diagnozę środowiska uczniów oraz rozmowy z nauczycielami, rodzicami uczniów. Zwracają oni uwagę na problemy występujące w środowisku szkolnym, takie jak: agresja, przemoc, wszelkiego rodzaju uzależnienia, brak kultury osobistej, wagary, brak zainteresowania nauką.

W programie przedstawiono działania mające na celu zapobieganie takim zachowaniom. Chcemy, aby młodzież była świadoma zagrożeń i konsekwencji, z jakimi może spotkać się w szkole. Planujemy wyposażyć uczniów w wiedzę i umiejętności pozwalające na dokonywanie właściwych wyborów. Realizowane działania dotyczą uczniów, rodziców/opiekunów oraz nauczycieli.

W wyniku ewaluacji programu profilaktycznego w roku szkolnym 2011/2012 zostały wyodrębnione obszary zagrożeń i przedstawione działania, które zostaną podjęte w kolejnych latach.

### Postanowiono:

- a zintensyfikować działania profilaktyki antynikotynowej,
- b zwiększyć działania w kierunku poprawienia frekwencji na zajęciach lekcyjnych,
- c zwiększyć działania w kierunku pedagogizacji rodziców - część rodziców nie posiada odpowiednich umiejętności wychowawczych, koniecznych do właściwego pokierowania rozwojem ucznia,
- d mocniej motywować uczniów do nauki (brak odpowiedniego zaangażowania w proces uczenia się u poszczególnych uczniów),
- e propagować właściwe postawy i zachowania wśród uczniów,
- f eliminować takie zachowania jak:
  - próby zastraszania i wymuszania,
  - przejawianie zachowań agresywnych wobec innych uczniów,
  - niestosowny strój,

- niewłaściwe korzystanie z telefonów komórkowych,
- używanie wulgaryzmów.

Do wniosków doprowadziły:

- systematyczna obserwacja,
- zapisy w dzienniku pedagoga szkolnego,
- wywiady z policją,
- analiza dokumentacji szkolnej (dzienniki, frekwencja, uwagi),
- opinie z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.

## 2. Główne cele programu

1. Zapobieganie przemocy i agresji
2. Profilaktyka uzależnień
3. Zwiększenie efektów kształcenia
4. Podnoszenie kultury osobistej

## 3. Realizacja zadań

| Cel główny: Zapobieganie przemocy i agresji |                                                                 |                                                                 |                                                         |                                    |
|---------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|------------------------------------|
| L.p.                                        | Zadania                                                         | Sposób realizacji                                               | Osoba odpowiedzialna                                    | Adresat                            |
| 1.                                          | Otoczenie szczególną opieką ofiary przemocy i sprawców przemocy | diagnoza środowiska rodzinnego i rówieśniczego uczniów          | wychowawcy<br>pedagog                                   | nauczyciele<br>rodzice             |
|                                             |                                                                 | rozmowy indywidualne z ofiarami i sprawcami przemocy            | wychowawcy<br>pedagog<br>wicedyrektor ds. wychowawczych | uczniowie                          |
|                                             |                                                                 | lekcje wychowawcze na prośbę wychowawców                        | pedagog                                                 | uczniowie                          |
|                                             |                                                                 | współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną               | pedagog                                                 | uczniowi<br>rodzice<br>nauczyciele |
| 2.                                          | Szybka interwencja w przypadku zaistnienia zjawiska.            | komisje dyscyplinujące                                          | wicedyrektor ds. wychowawczych<br>wychowawcy<br>pedagog | uczniowie<br>rodzice               |
|                                             |                                                                 | współpraca z rodzicami uczniów                                  | Wychowawca<br>pedagog<br>wicedyrektor ds. wychowawczych | Uczniowie<br>rodzice               |
|                                             |                                                                 | zainstalowanie monitoringu w kolejnych newralgicznych miejscach | dyrekcja                                                | uczniowie,<br>nauczyciele          |
|                                             |                                                                 | dyżury nauczycieli podczas                                      | nauczyciele                                             | uczniowie                          |

| Cel główny: Zapobieganie przemocy i agresji |                                                                             |                                                    |                                           |                                        |
|---------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------|-------------------------------------------|----------------------------------------|
| L.p.                                        | Zadania                                                                     | Sposób realizacji                                  | Osoba odpowiedzialna                      | Adresat                                |
|                                             |                                                                             | przerw                                             |                                           |                                        |
|                                             |                                                                             | współpraca pomiędzy wszystkimi pracownikami szkoły | nauczyciele i inni pracownicy             | wszyscy pracownicy szkoły<br>uczniowie |
|                                             |                                                                             | współpraca z sądem, kuratorami, policją            | wicedyrektor ds. wychowawczych<br>pedagog | uczniowie<br>nauczyciele               |
| 3.                                          | Integracja zespołu klasowego                                                | zajęcia integracyjne dla klas I                    | pedagog                                   | uczniowie kl. I<br>wychowawcy          |
|                                             |                                                                             | wycieczki klasowe                                  | wychowawca<br>uczniowie                   | uczniowie                              |
| 4.                                          | Kształtowanie postawy tolerancji                                            | lekcje wychowawcze na prośbę wychowawców           | pedagog                                   | uczniowie                              |
|                                             |                                                                             | rozmowy indywidualne                               | pedagog,<br>wychowawca                    | uczniowie                              |
|                                             |                                                                             | warsztaty ze specjalistą: „Żyję bez ryzyka AIDS”   | pedagog                                   | uczniowie                              |
| 5.                                          | Rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stresem                           | lekcje wychowawcze w klasach IV                    | pedagog                                   | uczniowie kl. IV                       |
|                                             |                                                                             | rozmowy indywidualne                               | pedagog,<br>wychowawca                    | uczniowie                              |
|                                             |                                                                             | współpraca z Poradnią PsychologicznoPedagogiczną   | pedagog                                   | uczniowie<br>nauczyciele               |
| 6.                                          | Jasne sformułowanie zasad zachowania i współżycia społeczności uczniowskiej | zapoznanie ze Statutem Szkoły                      | wychowawca                                | uczniowie                              |
|                                             |                                                                             | zapoznanie z regulaminami                          | wychowawca                                | uczniowie                              |
|                                             |                                                                             | rozmowy indywidualne                               | wychowawca<br>pedagog                     | uczniowie                              |
| 7.                                          | Zaproponowanie uczniom różnorodnych form spędzania czasu wolnego            | zajęcia pozalekcyjne                               | nauczyciele                               | uczniowie                              |
|                                             |                                                                             | koła zainteresowań                                 | nauczyciele                               | uczniowie                              |
|                                             |                                                                             | akcje szkolne                                      | nauczyciele                               | uczniowie                              |
|                                             |                                                                             | konkursy                                           | nauczyciele                               | uczniowie                              |

| Cel główny: Profilaktyka uzależnień |                                                                                                                       |                                                             |                       |             |
|-------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|-----------------------|-------------|
| L.p.                                | Zadania                                                                                                               | Sposób realizacji                                           | Osoba odpowiedzialna  | Adresat     |
| 1.                                  | Przygotowanie uczniów do świadomych wyborów dotyczących własnego zdrowia i życia (narkotyki, alkohol, nikotyna, inne) | rada szkoleniowa dla nauczycieli                            | dyrekcja              | nauczyciele |
|                                     |                                                                                                                       | wykład informacyjny dla rodziców                            | dyrekcja              | rodzice     |
|                                     |                                                                                                                       | lekcje wychowawcze prowadzone przez wychowawców, pedagogów, | wychowawca<br>pedagog | uczniowie   |

| Cel główny: Profilaktyka uzależnień |                                               |                                                                                                                                  |                                                     |                                 |
|-------------------------------------|-----------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------|---------------------------------|
| L.p.                                | Zadania                                       | Sposób realizacji                                                                                                                | Osoba odpowiedzialna                                | Adresat                         |
|                                     |                                               | zaproszonych specjalistów                                                                                                        |                                                     |                                 |
|                                     |                                               | dostęp do ulotek, broszur, książek, filmów edukacyjnych                                                                          | pedagog, biblioteka                                 | uczniowie, nauczyciele, rodzice |
| 2.                                  | Pomoc uczniom po inicjacji narkotykowej       | diagnoza środowiska rodzinnego i rówieśniczego                                                                                   | wychowawca, pedagog                                 | uczniowie, rodzice              |
|                                     |                                               | rozmowy indywidualne                                                                                                             | wychowawca, pedagog, dyrektor                       | uczniowie, rodzice              |
|                                     |                                               | współpraca z Poradnią PsychologicznoPedagogiczną                                                                                 | pedagog, wychowawca                                 | uczniowie, rodzice              |
|                                     |                                               | współpraca z Lubuskim Ośrodkiem Profilaktyki i Terapii uzależnień oraz innymi ośrodkami zajmującymi się uzależnieniami           | pedagog, wychowawca                                 | uczniowie, rodzice              |
| 3.                                  | Działania prewencyjne                         | obserwacja uczniów i szybkie reagowanie (zgodnie z procedurami), gdy uczeń jest pod wpływem środków odurzających bądź alkoholu   | nauczyciele, rodzice, personel szkolny              | uczniowie                       |
|                                     |                                               | komisje dyscyplinujące                                                                                                           | wicedyrektor ds. wychowawczych, pedagog, wychowawca | uczniowie, rodzice              |
|                                     |                                               | dyżury nauczycieli podczas przerw                                                                                                | nauczyciele                                         | uczniowie                       |
|                                     |                                               | rozmowy indywidualne                                                                                                             | pedagog, wychowawca                                 | uczniowie                       |
|                                     |                                               | pisemna zgoda rodziców uczniów klas pierwszych dot. wykonywania testów na obecność narkotyków lub alkoholu w przypadku podejrzeń | wychowawca                                          | uczniowie, rodzice              |
|                                     |                                               | współpraca z policją (przekazanie informacji o zaistniałej sytuacji)                                                             | dyrektor                                            | uczniowie                       |
|                                     |                                               |                                                                                                                                  |                                                     |                                 |
| 4.                                  | Jasne sformułowanie zasad zachowania w szkole | zapoznanie ze Statutem Szkoły                                                                                                    | wychowawca                                          | uczniowie                       |
|                                     |                                               | zapoznanie z regulaminami obowiązującymi w szkole                                                                                | wychowawca                                          | uczniowie                       |
|                                     |                                               | lekcje wychowawcze                                                                                                               | wychowawca, pedagog                                 | uczniowie                       |
|                                     |                                               | rozmowy indywidualne                                                                                                             | pedagog, wychowawca                                 | uczniowie                       |
| 5.                                  | Propagowanie                                  | obchody dni związanych ze                                                                                                        | pedagog,                                            | uczniowie                       |

| Cel główny: Profilaktyka uzależnień |                      |                                                                                                                                        |                            |         |
|-------------------------------------|----------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|---------|
| L.p.                                | Zadania              | Sposób realizacji                                                                                                                      | Osoba odpowiedzialna       | Adresat |
|                                     | zdrowego trybu życia | zdrowym trybem życia, np.<br>Światowego Dnia Walki z AIDS,<br>Światowego Dnia bez Papierosa,<br>Akcji Honorowego Krwiodawstwa,<br>itp. | wychowawca,<br>nauczyciele |         |

| Cel główny: Zwiększenie efektów kształcenia |                                        |                                                                        |                                                     |                                 |
|---------------------------------------------|----------------------------------------|------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------|---------------------------------|
| L.p.                                        | Zadania                                | Sposób realizacji                                                      | Osoba odpowiedzialna                                | Adresat                         |
| 1.                                          | Pomoc uczniom mającym problemy w nauce | wyodrębnienie uczniów z opiniami z Poradni PsychologicznoPedagogicznej | pedagog                                             | nauczyciele, uczniowie          |
|                                             |                                        | możliwość korzystania z konsultacji                                    | nauczyciele                                         | uczniowie                       |
|                                             |                                        | współpraca z Poradnią PsychologicznoPedagogiczną                       | pedagog                                             | uczniowie, rodzice, nauczyciele |
|                                             |                                        | ściśła współpraca z rodzicami                                          | wychowawca                                          | uczniowie, rodzice              |
| 2.                                          | Promocja uczniów zdolnych              | indywidualna praca z uczniami wyróżniającymi się w nauce               | nauczyciele                                         | uczniowie                       |
|                                             |                                        | udział w konkursach i olimpiadach na terenie szkoły i poza nią         | nauczyciele                                         | uczniowie                       |
|                                             |                                        | koła zainteresowań                                                     | nauczyciele                                         | uczniowie                       |
|                                             |                                        | prezentacja osiągnięć uczniów                                          | nauczyciele                                         | uczniowie                       |
| 3.                                          | Ograniczenie rozmiarów absencji        | współpraca z rodzicami                                                 | wychowawca                                          | uczniowie, rodzice              |
|                                             |                                        | komisje dyscyplinujące                                                 | wicedyrektor ds. wychowawczych, wychowawca, pedagog | uczniowie, rodzice              |
|                                             |                                        | rozmowy indywidualne                                                   | wychowawca, pedagog                                 | uczniowie, rodzice              |
|                                             |                                        | systematyczna kontrola frekwencji uczniów                              | wychowawca                                          | uczniowie, rodzice              |
| 4.                                          | Podnoszenie motywacji do nauki         | lekcje wychowawcze na prośbę wychowawców                               | pedagog                                             | uczniowie                       |
|                                             |                                        | rozmowy indywidualne                                                   | wychowawca, pedagog                                 | uczniowie                       |
|                                             |                                        | współpraca z Poradnią                                                  | pedagog                                             | uczniowie,                      |

| Cel główny: Zwiększenie efektów kształcenia       |                                          |                                                                    |                                                     |                         |
|---------------------------------------------------|------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------|-------------------------|
| L.p.                                              | Zadania                                  | Sposób realizacji                                                  | Osoba odpowiedzialna                                | Adresat                 |
|                                                   |                                          | PsychologicznoPedagogiczną                                         |                                                     | rodzice,<br>nauczyciele |
|                                                   |                                          | nagradzanie uczniów za osiągnięcia i umiejętności                  | nauczyciele                                         | uczniowie               |
|                                                   |                                          | organizacja konkursów przedmiotowych                               | nauczyciele                                         | uczniowie               |
| 5.                                                | Doskonalenie zawodowe nauczycieli        | stosowanie metod aktywizujących                                    | nauczyciele                                         | uczniowie               |
|                                                   |                                          | podnoszenie kwalifikacji zawodowych                                | nauczyciele                                         | nauczyciele             |
|                                                   |                                          | awanse nauczycieli                                                 | nauczyciele                                         | nauczyciele             |
|                                                   |                                          | udział w kursach doskonalących                                     | nauczyciele                                         | nauczyciele             |
| Cel główny: Podnoszenie kultury osobistej uczniów |                                          |                                                                    |                                                     |                         |
| L.p.                                              | Zadania                                  | Sposób realizacji                                                  | Osoba odpowiedzialna                                | Adresat                 |
| 1.                                                | Respektowanie norm poprawnego zachowania | realizacja programu z zakresu "savoir-vivre"                       | pedagog                                             | uczniowie               |
|                                                   |                                          | komisje dyscyplinujące                                             | wicedyrektor ds. wychowawczych, wychowawca, pedagog | uczniowie, rodzice      |
|                                                   |                                          | rozmowy indywidualne                                               | wychowawca pedagog                                  | uczniowie               |
|                                                   |                                          | podpisanie kontraktu                                               | pedagog                                             | uczniowie               |
| 2.                                                | Dbłość o kulturę słowa                   | konsekwentne zwracanie uwagi na stosowanie wyrazów niecenzuralnych | nauczyciele                                         | uczniowie               |
|                                                   |                                          | poszerzanie kompetencji językowych                                 | nauczyciele                                         | uczniowie               |
|                                                   |                                          | rozmowy indywidualne                                               | pedagog, wychowawca                                 | uczniowie               |
|                                                   |                                          | pogadanki                                                          | pedagog, wychowawca                                 | uczniowie               |
| 3.                                                | Dbłość o wygląd i stosowny ubiór         | konsekwentne zwracanie uwagi na niewłaściwy strój ucznia           | nauczyciele                                         | uczniowie               |
|                                                   |                                          | rozmowy indywidualne                                               | wychowawca, pedagog                                 | uczniowie               |
|                                                   |                                          | pogadanki                                                          | wychowawca, pedagog                                 | uczniowie               |
| 4.                                                | Poszanowanie mienia szkoły               | surowe kary za dewastacje                                          | wychowawca                                          | uczniowie               |
|                                                   |                                          | zainstalowanie monitoringu                                         | dyrekcja                                            | uczniowie, nauczyciele  |
|                                                   |                                          | rozmowy indywidualne                                               | pedagog                                             | uczniowie               |

#### **4. Przewidywane efekty**

1. Uczniowie radzą sobie w sytuacji przemocy, stresu i zagrożenia.
2. Szkoła uważana jest za bezpieczną w opinii uczniów i rodziców.
3. Uczniowie mają świadomość szkodliwości zażywania narkotyków, picia alkoholu i wpływu środków psychoaktywnych ( narkotyki, dopalacze i inne) na własne zdrowie.
4. Nauczyciele i rodzice wyposażeni są w wiedzę z zakresu profilaktyki uzależnień.
5. Lepsze relacje uczeń-nauczyciel-rodzic.
6. Uczniowie potrafią zachowywać się asertywnie.
7. Liczba wagarów jest znacznie mniejsza.
8. Uczniowie osiągają coraz lepsze wyniki w nauce.
9. Uczniowie i rodzice korzystają ze wsparcia pedagoga szkolnego oraz profesjonalnych instytucji.
10. Przestrzegane są zasady współżycia.
11. Uczniowie dbają o właściwy wygląd, stosowny ubiór, nie używają wulgaryzmów.
12. Mienie szkoły nie jest dewastowane.

#### **5. Ewaluacja programu**

Skuteczność programu profilaktycznego oceniana będzie w trakcie posiedzeń Rady Pedagogicznej podsumowującej pracę w pierwszym i drugim semestrze, a także przez bieżące monitorowanie oraz samoocenę osób zaangażowanych w jego realizację.

Oceny będą formułowane za pomocą takich narzędzi, jak: obserwacje, hospitacje, sprawozdania, ankiety, rozmowy indywidualne z rodzicami, nauczycielami oraz uczniami, a także zapisy w dziennikach lekcyjnych i konspekty zajęć.

Uzyskane wyniki posłużą do analizy przeprowadzonych działań, ich skuteczności oraz potrzeby wprowadzania ewentualnych zmian.

#### **6. Autorzy**

Program profilaktyczny opracował zespół w składzie:

|                      |                            |
|----------------------|----------------------------|
| Krystyna Komorowska, | dyrektor ds. wychowawczych |
| Bożena Jakubiak,     | pedagog szkolny            |
| Alicja Mazur,        | pedagog szkolny            |
| Anna Kudrawczuk,     | nauczyciel                 |
| Renata Kmiećkowiak,  | nauczyciel                 |
| Barbara Szpylma,     | nauczyciel                 |
| Aleksandra Czyż,     | nauczyciel                 |
| Julita Pawlicka,     | nauczyciel                 |

Zielona Góra, 10 czerwca 2013 r.